

SÖKANDE

MediRum AB, 556134-5199
Victor Hasselblads gata 9
421 31 Västra Frölunda

Ombud: Advokat Ann Wedsberg
Advokatfirman Wedsberg AB
Sjöflygvägen 35 A
183 62 Täby

MOTPART

Region Värmland, 232100-0156
651 82 Karlstad

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår MediRum AB:s ansökan om överprövning.

BAKGRUND

Landstinghet Värmland, numera Region Värmland (Regionen) har genomfört en upphandling av operationsbord (dnr. UE/180002). I upphandlingen inkom tre anbud, bland annat från MediRum AB (MediRum). Regionen beslutade emellertid att anta anbudet från Diaspec AB (Diaspec).

PARTERNAS TALAN

MediRum ansöker om överprövning och yrkar rättelse på så sätt att en ny utvärdering görs i vilken anbudet från Diaspec inte ska beaktas. MediRum anför följande. Diaspec har offererat en helt annan produkt än den Regionen efterfrågat, nämligen ett mobilt operationsbord utformat som en komplett enhet, där sängdelen är fast monterad. Formuleringen i kravspecifikationens varukorg är dock tydlig och kan inte missförstås. Att det varit separata pelare som upphandlas framgår även av Regionens komplettering till anbudsfrågan. Av avgöranden från Kammarrätten i Sundsvall, mål nr 2147-11, samt Kammarrätten i Stockholm, mål nr 6530-12 framgår att motstridiga anbudsuppgifter som innebär bristande uppfyllelse av obligatoriska krav inte kan läkas genom förtydligande eller komplettering. Av HFD:s avgöranden, mål nr. 555-15 och 2691-15, framgår att obligatoriska krav måste upprätthållas och kontrolleras av den upphandlande myndigheten för att säkerställa att likabehandlingsprincipen inte träds förnär. Vidare framgår att ett anbud som inte uppfyller ställda ska-krav måste förkastas. MediRum har i sin varukorg redovisat vilka varor som offererats, nämligen just det som efterfrågats i kravspecifikationen, pelare fast, pelare mobil och bordstopp. MediRums anbud uppfyller således detta krav. MediRum kom på andra plats vid utvärderingen, efter Diaspecs anbud, och borde således ha antagits om utvärderingen varit korrekt.

Regionen motsätter sig bifall till ansökan och anför följande. Upphandlingen avser landstingets behov av operationsbord, både fasta och mobila. Av upphandlingsföreskrifterna framgår i punkten 1.1, under rubrik upphandlingsobjekt, att "Landstinget genomför denna upphandling som avser avtal på operationsbord inkl. tillbehör enligt detta förfrågningsunderlag". Med tillbehör menas bl.a. benplattor och huvudplattor (=bordstoppar- eller sängtoppar). Genom justering i föreskrifterna den 28 maj 2018 förtydligades i punkten 1.1.1 att landstinget har för avsikt att köpa operationsbord med både fast och mobil pelare. Av punkt 5.1 i de administrativa föreskrifterna framgår att prislistor ska lämnas för bl.a. operationsbord. Även i upphandlingsdokumentationens "Mall för upphandlingskontrakt" framgår att det är fråga om upphandling av operationsbord. Under punkt 2 anges att "leverantören åtar sig att leverera operationsbord inkl. tillbehör i enlighet med detta avtal...". Ingenstans i kravspecifikationen framgår att upphandlingen omfattar endast fast respektive mobil pelare. I varukorgen har Regionen efterfrågat pris på bl.a. "Pelare, mobil." Diaspec har lämnat pris i enlighet med förfrågan på en mobil pelare av modell CMAX3 och angett att priset inkluderar ett komplett mobilt operationsbord inkl. tillbehör, dvs. inkl. huvudplatta och benplattor. Priset är således helt i överensstämmelse med förfrågan. Ingenstans i varukorgen eller i kravspecifikation i övrigt anges att priset på mobil pelare med tillhörande bordstoppar ska särredovisas. Det framgår tydligt av upphandlingsdokumentationen att föremålet för upphandlingen är kompletta operationsbord inkl. tillbehör. Regionen har aldrig haft för avsikt att upphandla vare sig endast separata fasta pelare, endast separata mobila pelare eller endast separata bords- eller sängtoppar. I MediRums ansökan finns överst en bild på en fast pelare som monteras försänkt i golvet i en s.k. brunn. Bilden avser en typ av fast pelare som inte offererats av vare sig Medirum eller Diaspec. Nederst finns en bild på ytterligare en fast pelare. Denna pelare behöver inte monteras försänkt i golvet i en s.k. brunn. Den typ av pelare som är återgiven på bilden är den fasta lösning som Diaspec offererat. Medirum påstår felaktigt att den pelaren är mobil. Pelaren är inte

mobil utan den vagn som skjuts in under pelaren för att få den mobil, en s.k. shuttle. Medirum har både som fast och mobil lösning offererat TruSystem 7500. För att få den mobila lösningen komplett framgår av den i anbudet medföljande bruksanvisningen följande information med uppgift om vad som ingår i leveransen.

"Leveransen av ett mobilt operationsbord omfattar operationsbordspelaren, en Shuttle, (för att få bordet mobilt, Regionens anmärkning) en operationsbordstopp och extra utrustning. Produkten levereras i en kartong på en pall".

Av detta förstås följande. Medirums eget anbud omfattar inte bara en mobil pelare utan i leveransen för mobil pelare ingår en Shuttle och en operationsbordstopp. Diaspec har som mobilt operationsbord offererat CMAX 3 mobil pelare som har egna hjul och således inte behöver någon shuttle. Därutöver ingår i leveransen en operationsbordstopp samt ben och huvudtopp. I ansökan visar MediRum även en bild av det kompletta mobila operationsbord som man påstår att Diaspec offererat. Påståendet är felaktigt. Diaspec har offererat ett mobilt operationsbord med egna hjul och inkl. tillbehör i enlighet med landstingets förfrågan. Även påstående om att sängdelen är fast monterad i pelaren är felaktigt eftersom sängdelens madrass är löstagbar.

MediRum tillägger följande. Operationsbord kan vara utformade på olika sätt, fasta eller mobila pelare med utbytbara toppar, eller mobila operationsbord med fast topp som inte går att byta ut. En fast pelare är fastskruvad i golvet och har en avtagbar och utbytbar topp som patienten ligger på. Toppen kan lyftas av med hjälp av en vagn, benämnd shuttle. En mobil pelare har liksom den fasta pelaren en avtagbar och utbytbar topp som patienten ligger på, som kan lyftas av med hjälp av en shuttle. Skillnaden mot den fasta pelaren är att hela den mobila pelaren kan flyttas med hjälp av en separat vagn. Ett mobilt operationsbord har en fast topp som inte kan skiljas från resten av bordet. Ett sådant operationsbord har inbyggda hjul. Ingenstans i kravspecifikation framgår att de mobila pelarna ska ha inbyggda hjul. Regionen synes ha missuppfattat vad som offererats av Diaspec beträffande de fasta pelarna. Den övre bilden i ansökan visar just en sådan produkt som

offererats av Diaspec under rubriken fast pelare, nämligen GMAX ST. Den nedre bilden i ansökan visar en modell motsvarande GMAX TR, en mobil pelare i Diaspecs sortiment som inte offererats av Diaspec, men som rätteligen borde ha offererats istället för det kompletta mobila operationsbordet CMAX3. Regionen anser att det under punkten 1.1 i de administrativa föreskrifterna framgår att upphandlingen avser avtal på operationsbord inkl. tillbehör samt att man med ordet "tillbehör" menar bl.a. benplattor och huvudplattor (=bordstoppar eller sängtoppar). MediRum har svårt att förstå det som anges inom parentes. I punkten 1.1 anges att upphandlingen avser operationsbord inkl. tillbehör enligt detta förfrågningsunderlag. I punkten 6 under rubriken "Bilagor" anges vilka handlingar som ingår i förfrågningsunderlaget; kravspecifikationen står först bland dessa. Kravspecifikationen ingår således i förfrågningsunderlaget. Av kravspecifikationen framgår att operationsbordstopp, transportvagn samt förbrukningsmaterial och tillbehör/tillsatser har sina egna separata obligatoriska krav. Operationsbordstopparna är alltså en egen kategori och omfattas inte av kategorin tillbehör. Av kravspecifikationen under punkt 24, anges vilken typ av tillbehör Regionen efterfrågar:

Det ska finnas tillbehör/tillsatser så att bordet kan anpassas till minst följande typer av kirurgi: allmän kirurgi, ortopedi, plastik, gyn, barn, urologi. Ange vad som finns.

Av kompletteringen den 28 maj 2018 framgår att det är just mobila och fasta pelare som avses. Det framgår även av kravspecifikationen att det är separata bordstoppar som omfattas av upphandlingen, t.ex. under koderna 15 och 24. Det är korrekt att "ingenstans i landstingets kravspecifikation framgår att landstingets upphandling omfattar endast fast respektive mobil pelare". Av varukorgen framgår att utöver fasta och mobila pelare, även exempelvis bordstopp, delad madrass till respektive bordstopp, komplett axeltillsats, komplett tillsats för hand/armkirurgi, huvudstöd, armbord, transportvagn, benstöd och fotplatta, omfattas av upphandlingen. Däremot omfattas inte

kompletta mobila operationsbord. Av varukorgen framgår att det görs skillnad på bordstopp och madrass:

Bordstopp, planbord för helkroppslängd exkl. huvudplatta
Delad madrass till respektive bordssektion till bordstopp enligt ovan.

Det torde vara ostridigt att själva bordstoppen är fast monterad och inte går att byta ut på Diaspecs modell CMAX3. Av varukorgens sammansättning framgår att Regionen avser att handla upp totalt fem pelare, varav tre fasta och två mobila. Vidare framgår att man avser att handla upp sex operationsbordstoppar med sex delade madrasser och sex transportvagnar. Således har man för avsikt att handla upp bordstoppar med madrasser till samtliga fem pelare, samt en extra operationsbordstopp med madrass. Dessutom avser man att handla upp en transportvagn till varje bordstopp. De sex operationsbordstopparna kan placeras antingen på de fasta eller på de mobila pelarna. Men i Diaspecs anbud har de mobila operationsborden fasta toppar som inte går att byta ut.

Regionen tillägger följande. MediRum säger sig tydliggöra de branschspecifika begrepp som förekommer avseende olika typer av operationsbord. Det MediRum redogör för är MediRums egna begrepp. Upphandlingen avser operationsbord med både fast och mobil pelare inkl. tillbehör. Att kravspecifikationen har egna obligatoriska krav på operationsbordstopp, transportvagn och förbrukningsmaterial m.m. är inget anmärkningsvärt. De flesta av Regionens kravspecifikationer är uppbyggda på samma sätt med angivande av obligatoriska krav och utvärderingskriterier. Detta indikerar inte att t.ex. operationsbordstopparna är en egen kategori som inte skulle omfattas av kategorin tillbehör. Att operationsbordstopp, transportvagn samt förbrukningsmaterial och tillbehör/tillsatser har egna separata krav förtar således inte det faktum att även nämnda varor kan kategoriseras som tillbehör till mobilt operationsbord. MediRum motsäger sig självt då MediRums i sin egen anbudsbilaga 20 med rubrik "Priser tillbehör" angett priser på bl.a. operationsbordstoppar och transportvagnar. MediRum anger att "det framgår

även av kravspecifikationen att det är separata bordstoppar som avses".

MediRum hänvisar till kravspecifikationens punkt 15. Denna punkt handlar emellertid om en viss egenskap på en fast pelare. Kravspecifikationen i den del som omfattar fast pelare kommenteras inte av Regionen eftersom MediRum inte ens påstått att Diaspec fasta operationsbord inte skulle överensstämma med Regionens krav. Att det av punkt 23 i kravspecifikationen (inte punkt 24 som MediRum anger) framgår att "det ska inte gå att docka på operationsbordstopp om transportvagn eller pelare är i fel läge" indikerar inte på något sätt att Diaspec mobila lösning inte skulle vara i överensstämmelse med kravet på komplett mobilt operationsbord inkl. tillbehör. MediRum vitsordar i sitt yttrande att upphandlingen inte omfattar endast mobil pelare. Ingenstans i kravspecifikationen eller i förfrågningsunderlaget i övrigt framgår att upphandlingen inte skulle omfatta kompletta mobila operationsbord inkl. tillbehör. Ej heller framgår av nämnda handlingar att den mobila lösningen inte får vara av den typ som Diaspec offererat, nämligen en mobil pelare med egna hjul med en fast monterad bordstopp där madrassen är avtagbar. I Diaspecs lösning på mobilt operationsbord är det endast bordstoppen som är fast monterad på den mobila pelaren. Det framgår inte av förfrågningsunderlaget att den mobila pelaren måste se ut på ett visst sätt eller att den mobila pelaren inte får ha en fast bordstopp, eller att det är ett krav att priset på mobil pelare med tillhörande bordstopp ska särredovisas. I varukorgen som är en del av kravspecifikationen anges att i utvärderingen av priser ingår bl.a. 6 bordstoppar, 6 delade madrasser och 6 transportvagnar. Att det vid prisjämförelsen anges att 6 av vardera ingår innebär inte med automatik ett löfte om att samma antal är föremål för faktisk anskaffning, se administrativa föreskrifter punkten 1.1.1 där det anges att "tillbehör och volymuppgifter i fliken varukorg i kravspecifikationen utgör beräkningsgrund för utvärderingen. Vid avrop av tillbehör kan sortiment och volym över- eller understiga den angivna beräkningsgrunden".

MediRum tillägger följande. De begrepp MediRum använder sig av är inte "MediRums egna begrepp". Tvärtom framgår samma begrepp av broschyren från Diaspec. Det framgår också att den fasta toppen inte går att skilja från resten av bordet. Att madrassen är löstagbar gör ingen skillnad, bordstoppen är fast monterad. Som synes i broschyren definierar även Diaspec dessa produkter som "Mobile column" respektive "Fixed column" dvs. mobil respektive fast pelare. Dessa pelare används med löstagbara bordstoppar och är det regionen efterfrågat. Det är alltså skillnad mellan begreppen fast och mobil pelare med tillhörande utbytbar bordstopp och mobilt operationsbord. CMAX3 komplett operationsbord har skrivits in i Diaspecs kravspecifikation i den kolumn där Regionen efterfrågat "Pelare, mobil". MediRum vidhåller således att Diaspec offererat något annat än vad som efterfrågats.

Regionen tillägger följande. Det Regionen har efterfrågat är just ett mobilt operationsbord. GMAX är ett annat mobilt operationsbord än det mobila operationsbord CMAX som offererats. Det finns olika lösningar på hur ett mobilt operationsbord kan se ut. MediRum har i tidigare yttrande vitsordat att upphandlingen inte avser endast mobila pelare. Det Regionen efterfrågat och som framgår med all önskvärd tydlighet av upphandlingsdokumentationen är mobilt operationsbord inkl. tillbehör. Diaspec mobila operationsbord inkl. tillbehör är i överensstämmelse med Regionens krav.

SKÄL FÖR AVGÖRANDET

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § lagen om offentlig upphandling (2016:1145; LOU) eller någon annan bestämmelse i denna lag, och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 20 kap. 6 § besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Enligt nämnda bestämmelse i 4 kap. 1 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Förvaltningsrättens bedömning

Upphandlingen avser enligt de administrativa föreskrifternas inledande punkt 1.1. ”operationsbord inklusive tillbehör”. Under punkten 1.1.1. anges genom en ändring daterad den 28 maj 2018 att Regionen garanterar avrop av 1 mobil och 3 fasta pelare för leverans 2018. I föreskrifterna anges vidare, under punkten 5.1, att prislistor ska lämnas för operationsbord, förbrukningsmaterial, tillbehör/tillsatser (enligt punkten 35 i kravspecifikationen), underhållsavtal (enligt punkten 58 – 61 i kravspecifikationen) och reservdelar (enligt punkten 67 i kravspecifikationen).

MediRum gör gällande att anbudet från Diaspecs anbud inte uppfyller ställda krav med avseende på offererat mobilt operationsbord, då denna produkt enligt MediRum är utformad som en komplett enhet, dvs. där bordstoppen är fast monterad på pelaren.

Det Regionen efterfrågat är alltså enligt den inledande punkten 1.1. i upphandlingsföreskrifterna ”Operationsbord inklusive tillbehör”. Den justering Regionen därefter gjort i den underliggande punkten 1.1.1. i föreskrifterna gäller ett förtydligande av att upphandlingen avser operationsbord med såväl mobila som fasta pelare. Någon ytterligare justering/förtydligande har inte gjorts i föreskrifterna. Det bör därmed, även med beaktande av detta förtydligande, stå klart att föremålet för upphandlingen alltjämt är det som anges i den inledande punkten, dvs. operationsbord inklusive tillbehör, vilket innefattar även bortstoppar till pelarna, och att dessa inte behöver särredovisas

utan kan ingå i det operationsbord som offereras. Att det i förfrågningsunderlagets kravspecifikation ställs egna separata krav för viss utrustning, exempelvis just bordstoppar, kan i sig inte tas för intäkt att det är separata pelare och toppar som efterfrågas. Det är inte heller i övrigt visat att Diaspecs offererade operationsbord inte uppfyller de krav som ställts i upphandlingen. MediRum har således inte detta avseende visat att Regionen brutit mot någon bestämmelse i LOU eller någon princip på vilken LOU vilar genom att anta Diaspecs anbud. Då det inte heller i övrigt är visat att det föreligger grund för ingripande enligt LOU ska MediRums ansökan om överprövning avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Denna dom kan överklagas. För information om hur man överklagar, se bilaga (FR-05).

Hans-Erik Jonasson

f.d. lagman

Föredragande: Lars Överström

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.